

Slovenske muzikalije.

Spisal Fr. Hlavka.

I.

„Glasbena Matica“ slovenska izdala je 1881. leta naslednje muzikalije: 1. Transkripcijo narodne pesni „Luna sije“, za glasovir zložil in visokorodni gospici Mariji Winklerjevi udano poklonil Danilo Fajgelj. 2. Zbirko slovenskih napevov, ubranih za četvero ali petero moških glasov. Zvezek IX. 3. LAVORIKE II. del. — Zbirka slovenskih napevov obseza: Fr. Hlavka: Ukazi, četverospjev in tenorsolo; p. A. Hribar: Nagrobnica, zbor; Gj. Eisenhut: San, zbor in bariton-solo; Dr. Gust. Ipavic: Večernica, zbor in tenorsolo; Dan. Fajgelj: Gorska cvetica, četverospjev; Kam. Mašek: Za Hrvate in Kranjska dežela, zbora; K. Knitl: Žežulinka, zbor; Iv. pl. Zajc: U boj, zbor; N. Stooš: Mojemu narodu, četverospjev; Dan. Fajgelj: Ljubezen do doma, zbor.

Slovinci smo imeli doslé, če se prav spominam, jedno samo transkripcijo narodne pesni in sicer prekrasno „Po jezeru“, katero je zložil g. A. Foerster. A v tej transkripciji nahajajo se po gostem take tehnične zapreke, da je nepristopna vsakemu, kdor ni že nad dve tretjini umetnik na klavirji. Prav uradostila nas je tedaj Fajgljeva transkripcija narodne pesni „Luna sije“ zategadelj, ker komponist ni iskal zaslug v tem, da bi zložil transkripcijo kolikor mogoče v zvezi z neprebavljivimi tehničnimi ovirami in ker bodo ravno zavoljo tega, ker je transkripcija lahko umevna, vsi slovenski glasbeniki in vse slovenske rodbine, ki se bavijo z glasbo, prav radi sezali po njej. Transkripcija „Luna sije“ ima uvod, potem arijo Preširnovne pesni ali thema in štiri varijacije te arije. G. Fajgelj je pokazal s to kompozicijo, da se z glasbo resno bavi in v njej močno napreduje.

Zbirke slovenskih napevov zvezek IX. ima večinoma lirične napeve, katerih, mimogrede bodi rečeno, Slovenci še najbolj pogrešamo. Želeti bilo bi samo, da bi „Glasbene Matice“ odbor bolj strogo presojal vsak napev, katerega misli uvrstiti v to zbirko, da bi prečital

pazljivo besede napevom in gledal na to, da se tiska pravilen slovensk jezik, kakor ga pišemo zdaj. Prav zadovoljni pa smo s tem, da nam zbirka slovenskih napevov podaje i hrvatskih pesnij in sicer napeve prvih hrvatskih glasbenikov. O Fajgljevih napevih, kolikor jih vidimo v tej zbirki, ne moremo tako pohvalno govoriti, kakor o njega transkripciji. Pred vsem bode moral opustiti ono liričnim pesnim neprikladno se zvijanje posamičnih glasov, ki le preveč spomina na cerkev, in ki je petju in značaju pevanja našega naroda največji sovražnik. Mislimo, da vsak skladatelj želi samo to, da bi njega kompozicije narod vzprejel za svoje. Zaman to želiš, ako ne znaš ubrati tudi narodove strune. G. Danilo Fajgelj, kakor se iz vseh njegovih umotvorov vidi, veščak v glasbi, zaljubljen se je nekako preveč v takozvani Palestrinijev — ali kakor bi ga bilo denašnjim razmeram bolj prikladno imenovati — v Wittov zlog — in tako se mu dogaja, da je vsaka njegova lirična skladba popolnoma podobna kakemu Wittovemu „Tantum ergo“. Se ve, da so to umetno sestavljene kompozicije, a naš narod ne mora za ta zlog, ker je truplo brez duše. Zakaj pa so Jenko, brata Ipvavca, Nedved in drugi postali res narodovi ljubljenci? —

„Lavorike“ je izšlo dosle osem zvezkov, namreč po dva in dva za jeden glas. Kar je „Glasbena Matica“ dala na svitlo v svojih zbirkah napevov v partiturah, te in druge priljubljene napeve prinaša „Lavorika“ v posamičnih glasovih. „Lavorika“ podaje zdaj slovenskemu pevcu o semdeset večinoma izvernih slovanskih napevov. Koliko dragega časa je dosle slovenski pevec potrosil prepisujé nôte! Ta nedostatek popolnoma odpravlja „Lavorika“, katera bodi sploh živo priporočana. Vse delo stane 4 gld. ter se dobiva pri „Gl. M.“ blagajniku g. F. Stegnarji.

II.

26 *Tantum ergo*, ad IV. voces inaequales composuit et collegit P. Angelicus Hribar. O. S. F. Labaci. 1881. Sumtibus & typis haeredum Blasnik. — Cerkvena glasba je zdaj ravno v dobi svojega razvijanja. Kakor ni drugače mogoče, ločili so se i naši muziki v dve stranki, na jedni strani stojé oni možje, ki se do zadnjega trudijo, da bi se v cerkev uvedla sama latinščina, a da bi se iz cerkve pahnili narodni jezik, hoteči v cerkvi imeti ono staro cerkveno petje, kakeršno so odobrili in določili razni papeži in cerkveni shodi. Vse pa bi moralo iti kar na hip. Kjer so še ravnokar peli Schiedermayerja, tam bi se morali precej poprijeti Witta ali kakega drugega novega glasbenega proroka. Pristašem

tega programa nasproti stojé bolj hladno misleči naši glasbeniki; imajo povse isti program: tudi ti zahtevajo, da se v cerkvi uvede dostojnejša oblika petja, a polagano, počasi, od lahkega do težjega, da se poslušalcu s časom ukus ublaži. Prvi točki tega programa so pa odločni protivniki in tu spremljajo te značajne boritelje vse naše simpatije, kajti boré se za obstanek slovenskega jezika v cerkvi. Prva stranka pravi: Pri slovesnih obredih v cerkvi bodi vse latinsko, ker samo ta jezik je liturgični jezik. To je pa očitna pomota, kajti slovenski jezik je tudi liturgični jezik, potrjen od papežev, smejo se tedaj v njem opravljati obredi celó pred oltarjem. Na zadnjem stališči stoji tudi naš izvrstni in marljivi cerkveni skladatelj g. p. A. Hribar. In zato, da se bode njega trud razumel in prav sodil, umestno je bilo zapisati spredaj stoječe uvodne opazke. G. A. Hribar vidi svoj nalog v tem, polagano ublažiti v ljudstvu ukus ter je privedi do razumenja pravega cerkvenega petja; a če mu bodeš v tujem jeziku pel, ne boš tega nikdar dosegel. To uvidevši, krenil je g. A. Hribar sicer svoj, a pravi pot. On podaje slovenskim korom lahko umevnih, v srce in posluš sezajočih, pri vsem tem pa dostojnih, pravih cerkvenih napevov ali v domačem slovenskem ali latinskem jeziku, kakor ravno potreba nanaša. Zlasti o tej zbirki „Tantum ergo“ moramo se brezpogojno pohvalno izreči. Naj bi g. p. A. Hribar vztrajal v svojem blagem trudu, naj pišejo nekateri listi slovenski o njem, kar hočejo.

Slovenski glasnik.

G. Anton Nedved, c. kr. učitelj godbe na ljubljanskem učiteljski in godbeni vodja tukajšnjemu filharmoničnemu društvu je meseca novembra ravno minulega leta slavil petindvajsetletnico svojega muzikalnega delovanja v Ljubljani. Milostni cesar naš je g. Antona Nedvéda o tej priliki odličil z zlatim križcem za zasluge, a vsak naobraženec, ki vé, kaj je Nedvéd Ljubljani, čutil je ob tem odlikovanju s slavnim godcem vred nekako zadovoljnost v sebi. In tudi narod slovenski, kateremu je Anton Nedvéd poklonil najkrasnejše cvetove svoje muze, kateremu je slavni umetnik tako rekoč še le ustvaril ono pévanje, katerega se zdaj drži z vso svojo dušo, narod slovenski se iskreno raduje tega zasluženega odlikovanja. Kdo ne pozna divne Nedvédove „Popotnikove“? Ta pesen, v katerej je združena največja umetnost naravnega zlaganja glasov z najglobšim čutstvom, ki je našemu narodu iz duše vrezana: koga ni še očarala, koga ni s svojimi burnimi valovi popolnoma omamila? V spomin se nam vriva dolga vrsta drugih Nedvédovih slovenskih skladb, ki so postale že skoro národne tako n. pr. njegova prekrasna „Domovina, mili kraj!“ Kje se po